

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4225/2025
24.04.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Никола Спајић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Београду, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5560/24 од 31.10.2024. године, у седници одржаној дана 24.04.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5560/24 од 31.10.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5560/24 од 31.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 4388/20 од 06.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на породични живот исплати износ од 1.250.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2023. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова поступка исплати 162.562,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, тужилца је ослобођења обавезе плаћања судских такси у овој парници.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5560/24 од 31.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, на основу члана 404. Закона о парничном поступку, а ради уједначавања судске праксе и потребе за новим тумачењем права.

Тужила је поднела одговор на ревизију по протеку законског рока за његово подношење, због чега исти није разматран.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

У конкретном случају, предмет спора је накнада нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на породични живот. Тужилци надлежни органи нису омогућили да сазна истину о статусу свог детета рођеног 1979. године у породицишту, што је код тужилке изазвало сумњу да дете није преминуло (као што јој је саопштено), већ да је нестало из државног породицишта. Нижестепени судови су о овом праву тужилке одлучили непосредном применом Устава Републике Србије и члана 8. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода. По оцени Врховног суда, у овој парници нема потребе да се дозволи одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној ради новог тумачења права. Тужена се у ревизији не позива нити доставља одлуке из којих би произилазио закључак о различитом одлучивању у битно сличној чињенично – правној ситуацији, па не постоји ни потреба за уједначавањем судске праксе. Посебно се указује да у овом поступку не могу да се примењују одредбе Закона о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 18/20 од 03.03.2020. године) који је ступио на снагу 11.03.2020. године, а примењује се истеком рока од 3 месеца од дана ступања на снагу. Тужба у овој парници поднета је 03.02.2020. године, а наведени Закон се примењује од 11.06.2020. године, и не може ретроактивно да се примењује у односу на чињенице о статусу деце за коју се сумња да су нестала из породицишта или здравствених установа, као ни на захтев за правичну накнаду нематеријалне штете. Осим тога, посебна ревизија у смислу члана 404. став 1. ЗПП може да се изјави само због погрешне примене материјалног права, које је у конкретном случају правилно примењено.

Због изнетих разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије, на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Према члану 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Како се тужбеним захтевом у овој парници тражи накнада нематеријалне штете од 1.250.000,00 динара, што на дан подношења тужбе представља износ који је испод законског цензуса за изјављивање ревизије у смислу члана 403. став 3. ЗПП, то ревизија тужене није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**